

Not: İçkili yer bölgesi dışında içkili iş yeri açılması hakkında.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-5281886

16/12/2022

Konu: Görüş (İçkili yer bölgesi dışında içkili iş yeri açılması hakkında)

... VALİLİĞİNE
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)

İlgi: ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile; Müdürlüğünüze ulaşan CİMER başvuruları, vatandaş dilekçeleri ve kamu kurum ve kuruluşlarının talepleri üzerine, Müdürlüğünüz personeline 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri kapsamında denetimler yapıldığı, Müdürlüğünüz teknik personeline yapılan denetimler esnasında mevzuata uymayan bazı durumlarla karşılaşıldığı, bu kapsamda;

- Belediyesi tarafından içkili yer bölgesi tespiti yapılmadan, içkili işyeri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi durumunda düzenlenen ruhsat hakkında,

- Ruhsatsız olarak veya ruhsat ve eki projelerine aykırı olarak inşa edilen ve içkili yer bölgesi sınırları içinde kalmayan yapılarda bulunan işyerleri için belediyesi tarafından içkili işyeri ruhsatı düzenlenip düzenlenemeyeceği, düzenlenmiş olması halinde ise işyeri ruhsatı hakkında,

- Kolluk kuvvetinin olumsuz görüşüne rağmen, Belediye tarafından içkili işyeri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmesi durumunda düzenlenen ruhsat hakkında,

- Kaymakamlık veya belediyesince, mülga "İçkili Yerlere Verilecek İzinlerde Gözönünde Bulundurulacak Esasları Gösterir Yönetmelik" ve mülga "Açılması İzne Bağlı Yerlere Uygulanacak İşlemler Hakkında yönetmelik" hükümlerine aykırı olarak düzenlenmiş ve hâlihazırda yürürlükte olan "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine de aykırılık arz eden içkili işyerleri için düzenlenen ruhsatlar hakkında,

Nasıl bir işlem yapılması gerektiği hususlarında uygulamaya esas Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 3194 sayılı İmar Kanununun 3 üncü maddesi "*Herhangi bir saha, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamaz.*" hükmünü,

20 nci maddesi "*Yapı:*

a) *Kuruluş veya kişilerce kendilerine ait tapusu bulunan arazi, arsa veya parsellerde,*

b) *Kuruluş veya kişilerce, kendisine ait tapusu bulunmamakla beraber kamu kurum ve kuruluşlarının vermiş oldukları tahsis veya irtifak hakkı tesis belgeleri ile,*

İmar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabilir." hükmünü,

21 inci maddesi "*Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden (...) yapı ruhsatı alınması mecburidir.*

Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz.

Ancak; derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin hususiyetine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir.

Belediyeler veya valilikler mahallin ve çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamak, güzel bir görünüm elde etmek amacıyla dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzemesini ve rengini tayin etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan yapılar da bu hükme tabidir.” hükmünü,

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 4 üncü maddesi “3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,

b) Çevre kirliliğine yol açmamak,

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” (g) bendi “Umuma açık istirahat ve eğlence yeri: Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathaneler; kumar ve kazanç kasti olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet salonları, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerleri,” (h) bendi “İçkili yer bölgesi: Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından valilik veya kaymakamlığın görüşü alınarak tespit edilen ve içerisinde şarap ve bira dahil her türlü alkollü içeceğin verilebileceği işyerlerinin açılacağı bölgeyi,” ve (t) bendinde; “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrasında “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

29 uncu maddesi “İçkili yer bölgesi, mülkî idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir.

İçkili yer bölgesi haricinde içkili yer açılmaz.” hükmünü taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; içkili yerlerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında içkili yer bölgesi içerisinde faaliyet göstermesi gerektiği, sadece 2634 sayılı Kanun kapsamında turizm işletme belgesi bulunan yerlerin içkili yer bölgesi olarak belirlenen alan haricinde alkollü içki sunumu yapabileceği, bu kapsamda mevzuata aykırı düzenlenen ruhsatların iptal edilmesinin uygun olacağı, öte yandan mevzuata aykırı olarak düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının iptali yetkisinin yasalarla ve ikincil mevzuat ile yetkili idare sıfatıyla sayılmış idarelerde olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, kolluk kuvvetlerinden gelen olumlu ya da olumsuz görüşler sonrasında verilecek olan işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin olarak daha önce verilmiş Bakanlık (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) görüşünün bir örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

25.11.2021 Tarihli ve E-2105285 Sayılı Yazı